

Zasady organizacji bezpiecznej pracy z użyciem wózków jezdniowych.

Celem niniejszego załącznika jest uzupełnienie informacji ogólnych, zawartych w *Instrukcji bezpiecznego wykonywania prac przy użyciu urządzeń transportu bliskiego*. Zagadnienia w zakresie wymagań kwalifikacyjnych i zdrowotnych, wyposażenia osobistego operatora i sprzętu oraz sytuacje awaryjne, naprawy, przeglądy i konserwacje sprzętu UTB znajdują się w powyższej instrukcji.

1. Przed rozpoczęciem pracy operator ma obowiązek:

- 1) Wzrokowo sprawdzić stan techniczny klatki ochraniającej.
- 2) Zapoznać się ze znakami opisującymi zagrożenia i metody operowania wózkiem.
- 3) Sprawdzić czy transportowany ładunek jest odpowiednio zabezpieczony.
- 4) Korzystać ze stopnia i rączki podczas wsiadania do wózka jezdniowego.
- 5) Ustawić fotel do pozycji, która jest komfortowa dla operatora i zapewnia łatwy dostęp do wszystkich przyrządów sterujących.
- 6) Upewnić się że fotel jest dobrze zabezpieczony.
- 7) Ustawić położenie kolumny kierownicy i zablokować jej położenie.
- 8) Przed uruchomieniem silnika, sprawdzić wszystkie przyrządy i kontrolki alarmowe, jeśli występują jakieś wskazania (uszkodzenia), nie używać wózka do momentu, aż będzie naprawiony.
- 9) Sprawdzić działanie urządzeń zabezpieczających pracę wózka (hamulec ręczny, awaryjny wyłącznik urządzenia).
- 10) Sprawdzić działanie świateł, kierunkowskazów oraz sygnału dźwiękowego.
- 11) Upewnić się czy dźwignia kierunku jazdy jest w pozycji neutralnej.
- 12) Upewnić się czy lusterka wsteczne są ustawione w sposób umożliwiający widoczność podczas jazdy.
- 13) Zwrócić uwagę na inne osoby przebywające w strefie poruszania się wózkiem jezdniowym.
- 14) Znać zagrożenia w strefie pracy, wynikające z warunków terenowych (wzniesienia, rampy, bariery, itp.).
- 15) Upewnić się, że nie ma wycieków, drgań, że urządzenie pracuje w naturalny sposób.

2. Czynności w czasie pracy:

- 1) Czynności stwarzające możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego, wymagają pisemnego polecenia otrzymanego od zleceniodawcy pracy, uzgodnionego z właścicielem lub użytkownikiem terenu, na którym prace są wykonywane.
- 2) Pisemne polecenie wykonania pracy winno zawierać w szczególności:
 - a) numer polecenia,
 - b) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osób odpowiedzialnych za organizację oraz wykonanie pracy,
 - c) wskazanie zakresu i miejsca wykonania poleconych prac,
 - d) określenie warunków i środków ochronnych niezbędnych do zapewnienia bezpiecznego przygotowania i wykonania poleconych prac, w tym środków ochrony indywidualnej,
 - e) wyznaczenie terminu rozpoczęcia i zakończenia prac oraz przerw w ich wykonaniu,
 - f) polecenie pisemne przechowuje się nie krócej niż 3 miesiące od daty zakończenia pracy.

- 3) Trzymać ręce i nogi na miejscach do tego przeznaczonych.
- 4) Umieszczać widły centralnie pod ładunkiem z zachowaniem proporcji ciężaru.
- 5) Waga transportowanego ładunku nie może przekraczać udźwigu wózka jezdniowego.
- 6) Poruszać się z ładunkiem opuszczonym i pochylonym w tył (stronę kabiny operatora).
- 7) Podczas przewozu dużych ładunków ograniczających widoczność, należy poruszać się wózkiem jezdniowym do tyłu.
- 8) Do przewożenia nietypowych ładunków używać specjalnego oprzyrządowania.
- 9) Unikać załadunku na pochylonym terenie.
- 10) Podczas jazdy po pochyłościach - zachować dodatkową ostrożność.
- 11) Jeżeli pochyłość powierzchni jest większa niż 10%, należy jechać przodem - pod górę, a cofać – zjeżdżając w dół.
- 12) W pomieszczeniach pracy dopuszczalne jest używanie wózków spalinowych (z silnikiem spalinowym zasilanych olejem napędowym lub gazem np. propan-butan) pod warunkiem, że substancje szkodliwe wydalone z silnika i hałas związany z jego pracą nie powodują przekroczenia wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń, określonych w odrębnych przepisach.
- 13) Na śliskiej lub mokrej nawierzchni zmniejszyć prędkość.
- 14) Używać kierunkowskazów oraz sygnału dźwiękowego podczas wyjeżdżania z pomieszczeń z ograniczoną widocznością.
- 15) W ciemnych pomieszczeniach lub podczas pracy w godzinach wieczornych, należy używać świateł i zmniejszyć prędkość poruszania się.
- 16) Obserwować drogę, po której porusza się wózek jezdniowy i zwracać uwagę na nierówności i przeszkody, które mogą spowodować utratę kontroli nad pojazdem.
- 17) Podczas jazdy nie należy trzymać wideł wysoko uniesionych. Ich wysokość podczas poruszania się powinna wynosić 15 do 30 cm nad podłożem.
- 18) Pionowy transport osób jest dopuszczalny, w dodatkowym osprzęcie wskazanym przez producenta.
- 19) Operator wózka jezdniowego musi pozostać na stanowisku sterowania wózkiem i musi być w stałym kontakcie wzrokowym i słuchowym z osobami będącymi w koszu roboczym.
- 20) Osoby wykonujące prace w koszu roboczym muszą stosować sprzęt ochrony indywidualnej do prac na wysokości, który przypinają zaraz po wejściu do kosza w wyznaczonym do tego miejscu.
- 21) prace eksploatacyjne przy urządzeniach elektroenergetycznych mogą wykonywać osoby uprawnione i upoważnione, inne prace nie będące pracami eksploatacyjnymi (budowlane i pomocnicze) mogą być wykonywane przez osoby nieuprawnione, ale pod nadzorem osób uprawnionych posiadających inne odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia wymagane przepisami prawa.

3. Czynności po zakończonej pracy:

- a) Zaparkować wózek na płaskim terenie, zaciągać hamulec ręczny. Opuścić widły na poz. 0 i przechylić maszt do przodu.
- b) Zblokować koła jeśli wózek jezdniowy zaparkowany jest na pochyłości.
- c) Przed opuszczeniem wózka należy upewnić się że hamulec ręczny jest zaciągnięty, przesunąć dźwignię zmiany biegów do pozycji neutralnej, wyłączyć silnik,

d) Korzystać ze stopnia i rączki podczas wysiadania z wózka jezdniowego.

4. Czynności zabronione:

- 1) Obsługiwanie sprzętu pod wpływem narkotyków, alkoholu i leków obniżających sprawność psychofizyczną.
- 2) Obsługiwanie sprzętu w sytuacji, gdy stan psychofizyczny operatora nie zapewnia bezpiecznego wykonania pracy.
- 3) Obsługiwanie sprzętu bez wymaganych kwalifikacji.
- 4) Eksploatowanie sprzętu nie posiadającego aktualnej decyzji UDT.
- 5) Przeciążanie sprzętu oraz podnoszenie ciężarów o nieznaney masie.
- 6) Używanie w pomieszczeniach pracy wózków spalinowych (z silnikami spalinowymi) zasilanymi benzyną etylizowaną lub zawierającą inne substancje toksyczne.
- 7) Praca niesprawnym wózkiem.
- 8) Podnoszenie ładunków przymarzniętych lub zakotwiczonych.
- 9) Gwałtowne przyspieszanie i hamowanie wózkiem.
- 10) Poruszanie się z nadmierną prędkością.
- 11) Zjeżdżanie z pochyłości z wyłączonym silnikiem bądź na biegu jałowym.
- 12) Obsługiwanie wózka śliskimi rękoma lub w śliskich butach.
- 13) Manipulowanie masztem podczas pokonywania ostrych zakrętów.
- 14) Przewożenie osób na widłach, paletach, w kabinie operatora oraz innych elementach sprzętu.
- 15) Pozostawianie wózka z włączonym silnikiem.
- 16) Palenie tytoniu podczas jazdy.
- 17) Pozostawianie widel podniesionych.
- 18) Przechodzenie pod uniesionymi widłami.
- 19) Przebywanie na widłach lub innym oprzyrządowaniu, w które wyposażony jest wózek.
- 20) Otwieranie drzwi lub bram uderzając w nie wózkiem.
- 21) Zostawiać ładunku na podniesionych widłach.
- 22) Usuwanie osłon bezpieczeństwa.
- 23) Samodzielnie dokonywanie modernizacji wózka.
- 24) Użytkowanie wózka na powierzchniach o nieodpowiedniej nośności.
- 25) Pokonywanie wózkiem wzniesień większych niż dopuszczone w DTR.
- 26) Zawracanie wózkiem na pochyłościach.

5. Dodatkowy osprzęt

- 1) Wózek jezdniowy może być wyposażony w dodatkowy osprzęt:
 - a) widły,
 - b) chwytaki,
 - c) podest koszowy (o ile producent przewiduje takie rozwiązanie).
- 2) Wymieniony osprzęt dodatkowy należy konserwować i użytkować zgodnie z zaleceniami określonymi w instrukcji obsługi producenta. Przed każdym użyciem dokonywać kontroli wizualnej danego osprzętu.